

Osmo Maksimainen

HÄIVÄHDYS IHMISESTÄ

Häivähdys ihmisestä

Häivähdys ihmisestä

Osmo Maksimainen

© 2024 Osmo Maksimainen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-8293-4

1.

Esko oli hetki sitten allekirjoittanut viimeiset asiakirjat yrityksensä myynnistä, luovuttanut kaikki avaimet ja it-järjestelmien tunnukset firman uudelle omistajalle sekä toivottanut hänelle kaikkea hyvää yrittäjän haastavassa ammatissa. Ulkona helmikuun kylmässä auringonpaisteessa hän katseli vielä viimeisen kerran tuttuakin tutummaksi tullutta teollisuushallia ja ajatukset pikakelauksella vääjäämättä vaelsivat pitkin omaa pitkää työhistoriaa. Omasta tahdosta, tai pelkästä sattuman oikusta, hän oli noin neljäkymmenen vuoden ajan työskennellyt tällä samalla teollisuusalueella, ensin toisen palveluksessa ja sitten itsenäisenä yrittäjänä.

Mieleen palasi edelliseen ratkaisevasti vaikuttanut tapahtuma vuosikymmenien takaa. Silloinkin oli ollut helmikuun alun pakkaspäivä, mutta ei nuorta miestä eikä mieltä yhtään palellut. Hän oli pari tuntia aiemmin kuitannut sotilaspassin sa läheiseltä kasarmilta, joten mieli oli kevyt kuin taivaalta hitaasti alas leijaileva yksittäinen lumihiutale. Lisäksi hän oli matkalla työhaastatteluun jo opiskeluajan kesätoista tuttuun konepajaan, ja siinä hyvin käydessä saisi sovittua itselleen aluksi määräaikaisen työn.

Illaksi oli sovittu muutaman ”aseveljen” kanssa tapaaminen keskustan soittoruokalaan, jossa oli tarkoitus juhlistaa ”ohi on” -päivää. Jos vielä järjestyisi työpaikka samana päivänä, niin johan kerrankin onni potkisi onnetarten ottolasta. Markkoja ei taskussa ollut kuin ne vähät, jotka armeija pojilleen läksiäisiksi taskuun tyrkkää, mutta kuitenkin sen verran, ettei ihan kuivin suin tarvitsisi iltaansa istua. Sovittu tapaa-

mispaikka oli tuttu jo aiemmilta opiskelua ajoilta, jolloin kyseisessä paikassa oli tullut turhankin paljon istuttua. Myös intin iltalomien aikana oli siellä tullut enemmän tutkittua la-sikantista laulukirjaa kuin armeijan sisäpalvelusohjesääntöä.

Tiedä häntä, kävikö aikanaan työhaastattelussa hyvin vai huonosti, koska käytännössä siitä tuli, ainakin alueellisesti katsottuna, elinkautinen. Konepajalla määräaikainen työsuhde muuttui pysyväksi ja työnkuva muuttui vuosien aikana muutama kertaan laajentaen myös vastuita. Mies jätti ajan myötä jäljen työhönsä ja työpaikallensa, mutta vastaavasti aika jätti jäljen mieheen muokaten tätä ulkoisesti ja sisäisesti. Työhistorian puolivälissä tarjoutui tilaisuus siirtyä itselliseksi yrittäjäksi pienehkön pääasiassa alihankintaa tekevän yrityksen omistajana, ja nyt oltiin siinä hetkessä, että sekin vaihe elämässä oli takanapäin.

Yrityksen myyminen – niin fyysinen kuin henkinen – ottaa aina aikansa, joten hän oli alkanut valmistella sitä jo vuosi takaperin. Vaikka aiemmin Esko oli osaltaan yrittänyt välttää itseensä kohdistuneita syntymäpäivä- ynnä muita muistamisia, ymmärsi hän yrityksen myynnin tultua julki niin oman työyhteisön kuin yrittäjäjärjestön ja -kollegojen halun pitkän yhteistyön jälkeen järjestää tavalla tai toisella läksiäisiltilaisuuksia.

Eihän ihmistä koskaan liikaa kehuta, ja mitäs muuta läksiäispuheissa sisältönä on – eikä niihin tiettävästi kukaan koskaan ole kuollut – joten sellaisia pidettiin. Mieli oli toki tietyiltä osin haikea, ja Esko totesikin kiitospuheissaan, että ei tule kaipaamaan töitä vaan työyhteisöä.

Yritykseen jäi paljon hyviä työntekijöitä ja persoonia, joitten kanssa oli ollut ilo työskennellä, ja hän toi sen myös reilusti julki. Työnantajana Esko ajatteli olleensa tiukka mutta reilu ja asiallinen, ja sen suuntaista viestiä hän myös työporukalta sai viimeisinä työpäivinä. Minkäänlaista

katkeruutta ketään tai mitään – mukaan lukien yhteistyökumppanit ja asiakasyritykset – kohtaan ei mieltä painamaan jäänyt. *Kun tänään lähden* -kappaleen sanat eivät häneen sopineet.

Eri yhteyksissä Eskolta usein kysyttiin, mitä hän aikoo eläkeläisenä tehdä. Eihän se mikään salaisuus ole, että onnistuneenkin työuran jälkeen monen on ollut hyvin vaikeata sopeutua työvastuista vapaaseen rooliin. Joillakin se on johtanut jopa surullisiin seurauksiin. Osoittamatta asiassa epävarmuutta Esko kertoi valmistautuneensa muuttuvaan arkeen ajatuksen tasolla hyvin. Tekemistä talon ja kesämökin remontoinnissa riittäisi, kaupungissa on iso kirjasto hyvät lukuhallut omaavalle, ja liikunta oli ollut pitkäaikainen harrastus, joten hän ei nähnyt tulevassa ongelmia.

Kertomatta jäi hänen ajoittain havaitsemansa selittämätön lievä surumielisyys tai melankolia ja kaipuu johonkin, jota hän ei ollut osannut itselleen koskaan mitenkään avata tai selittää, joten mitäs siitä toisille puhumaan. Ja onhan Carl Jung, tuo Sveitsin lahja henkítieteille, väittänyt, että meillä kaikilla on tiettyjä piirteitä, jotka me piilotamme.

2.

Kuten Esko oli yrityksen myynnin yhteydessä suunnitellut ja kysyjille kertonut, talven ja kevään aikana päivät lähtivät helposti kulumaan aamusta iltaan ja iltamyöhään. Yrityksen luovutuksen jälkeen hän oli vielä sopimuksen mukaan mentoroinut osa-aikaisesti uutta yrittäjää alkuun, mutta nopeasti ymmärtänyt yrityksen saaneen osaavan uuden omistajan ja läsnäolonsa yrityksessä sen myötä käyneen tarpeettomaksi.

Muina päivinä hän teki pientä remonttiaskareita, ja jos se ei jonain päivänä huvittanut tai sujunut, sitten se jatkui seuraavana päivänä.

Kirjasto oli ahkerassa käytössä, ja monet vanhat suosikkikirjat tulivat taas uudelleen tutuiksi. Jostain syystä hän ei koskaan kyllästy Sinuhen Niilin mustanmullan ikävään, tämän rakkausongelmissaan tekemiin onnettomiin ratkaisuihin tai Kaptahin käytännönläheiseen asioiden hoitoon. Samoin Johannes Angeloksen elämän viimeisten viikkojen tuhoon tuomittu loppuvaellus Konstantinopolin muureilla Turkin sulttaanin joukkojen piirittäessä kaupunkia saa kerta toisensa jälkeen kyynelien silmäkulmaan. Mikael Karvajalan hulvaton matka läpi keskiaikaisen Euroopan saa aina naurunrypyt esille huolimatta teoksen vakavammasta filosofisesta perusanomasta.

Koskelan Akselin kohtalo satuttaa joka lukukerta, eikä hän ole vielä kertaakaan voinut antaa anteeksi Linnalle Vilhon kuolemaa, niin musertava on Akselin reaktio tämän kaatumisuutisen tavoitettua hänet. Ensin mies vilpittömästi oikeutta itselleen hakiessaan joutuu aatteiden vyörytykseen, minkä seurauksena hänet melkein tapetaan nälkään, kun ei

ammuttavaksi saatu. Sen sijaan ammutaan hänen kaksi veljeään, joiden kuolemasta Akseli syytti itseään, ja lopuksi toisessa sodassa kaatui kolme omaa poikaa. Se on liikaa kuormaa kenelle tahansa, tapahtuipa se vaikka vain kirjan sivuilla.

Myös Hemingwayn kirjansa nimessä esittämään kysymykseen *Kenelle kellot soivat?* täytyi katsoa uudelleen vastaus. Lainaushan se runoilija John Donnelta oli: *Älä siis koskaan lähetä kysymään, kenelle kellot soivat, ne soivat sinulle.* Tuo vastaus saattaa tulla ajankohtaiseksi itse kullekin yllättäen ja pyytämättä, joutui Esko kesän alussa mielessään miettimään.

Ja monta muuta tuttua klassikkoa ja henkilöhistoriallista teosta siinä tuli tutuksi, jos kohta monta kevyempääkin teosta klassikkojen lomassa.

Kevään hiihtoladut olivat lähellä ja hyvässä kunnossa. Luisteluhiihto on Eskolle Kurikan pitkän pojan sanoja lainaten ”s--tanen haarukointia”, mutta tekniikan kehitystyö perinteisen hiihtotyylin suksien pito-ongelmien parissa oli tuonut markkinoille varsin huoltovapaat karvapitopohjasukset, jotka toimivat kaikilla keleillä ja joilla hiihtäminen oli siten nautinnollista.

Myöhemmin keväällä lumien lähdettyä maastoista löytyi polkuja, joita oli kiva hölkätä lintujen laulua kuunnellen ajatusten harhaillessa nykyisyydessä ja menneisyydessä. Lenkkeily oli Eskolle ollut elämänmittainen harrastus, tosin ajoittain ollut unohduksissa, mutta viimeiset viisitoista vuotta systemaattista kolme tai neljä kertaa viikossa tapahtuvaa. Joskus kesäillan rauhassa ohikiitävän hetken juoksu tuntui niin hyvältä saaden ihmettelemään, miksi sitä ei ole synniksi luokiteltu.

Hikiliikunnan lisäksi tuli harrastettua myös paljon penkkiurheilua, ja sitä on aiheesta kiinnostuneelle riittävästi tarjolla varsinkin viikonloppuisin.

Kauppareissuilla Esko tapasi vanhoja tuttuja ja tietysti häneltä kyseltiin arjen sujuvuutta. Hän vakuutti mielestään totuudenmukaisesti, ettei ollut vieroitusoireita ja kaipuuta entiseen itsessään havainnut. Hän hämmästyí yhden vastauksen tarkkuutta, kun tuttu sanoi: ”Niin, sinähán aina otit asiat vain asioina, joten helppoahan se silloin on.”

Niin kai se on, jos siltä näyttää, ajatteli hän hieman sarkastisesti.

3.

Koleahkon loppukevään ja alkukesän jälkeen Suomen kesä näytti parhaat puolensa, joten Esko oli vartti aikaisemmin lähtenyt kotoaan joen ylävirran puolelta pyöräilemään tavoitteenaan käydä jokisuussa olevassa pubissa nauttimassa yksi huurteinen olut.

Joella hitaasti kulkevan tukkilautan nähdessään hän oli kuitenkin pysähtynyt ja istahtanut rantatörmälle asetetulle puupenkille ja katseli hinaajan hitaasti vetämän tukkilautan lipumista ohitseen joen suuta kohti lievään vastatuuleen. Yläpuolella muutama poutapilvi oli korkealla ja ne näyttivät korkeusasemastaan johtuen pysyvän paikallaan. Niitäkin korkeammalla vaalea suihkukoneen ilmakerrosten yläosia tuhoava juova muistutti maailman elävän entiseen tapaansa. Väimeä kaupungin liikenteen melu humisi kauempana taustalla häiritsemättä millään tavalla. Lokit kirkuivat tukkilautan päällä kaarrella ja lautan jälkipyörteestä ruokaa etsien, ja pörriäiset surisivat läheisessä kukkapenkissä.

Oli alkukesän päivä parhaimmillaan, ja hetkellinen tunnelma oli kuin pysäytetystä vanhasta kotimaisesta elokuvas-ta. Eskon olo oli unelias ja fiilis kuin maailma olisi tullut valmiiksi – tunne, jota kovin harvoin, jos koskaan, nykyihminen kokee tai edes tietää sellaista tunnetta olevan olemassakaan. Miksi hän juuri nyt tämän menneen maailman tunnelman tavoitti, tai se tavoitti hänet, hän mietti ja luuli tietävänsä vastauksen. Epäilemättä hänen nykyinen elämäntilanteensa oli yksi sitä selittävä tekijä. Toiseksi lautta toi hänelle mieleen nostalgisia muistoja vuosikymmenten takaa, olihan hän

muutamana kesänä aikoinaan ripari-ikäisenä ollut kotijärvelä niputustöissä. Hän kysyi itseltään, mihin ne välissä olevat lähes viisikymmentä vuotta olivat menneet ja miten hän on leiviskänsä hoitanut. ”Olinko käyttänyt saamani mahdollisuudet oikein, tai ainakin kohtuullisesti, vai olinko tuottanut ympärilleni vain sekaannusta ja mielipahaa?”

Ajatukset harhailivat edestakaisin nykypäivän ja menneiden päivien väliä tavoittaen muistikuvia elon varrelta. Oli ollut aikoja, jolloin elon lautta oli mennyt vakaasti virrassa myötäiseen, ja toisena aikana se olisi tarvinnut hinausta, kun tunne lautan kulusta oli ollut koko ajan vastavirtaan menoa.

Siinä ajatusvirran aikana hinaaja oli tehnyt työtään ja lautta oli uinut ohi ohjautuen haarautuvan joen oikean puoleiseen uomaan ylös nostetun läppäsillan alla olevaan kanavaan pois näkyvistä. Esko havahtui mietteistään, siirtyi pyörän selkään ja lähti virran suuntaan polkemaan.

Jokisuun pub oli kesäaikaan osittain virran päälle rakennettu, ja se oli lämpimänä kesäpäivänä miellyttävä paikka. Sijainti oli mitä parhain: liikenteen melu ei häirinnyt, eikä tähän aikaan alkukesän päivästä vielä ollut asiakkaita tungokseen asti. Kevyt eteläinen tuulenviri vilvoitti pyöräilyn jäljiltä hieman hiostunutta paitaa. Pubin tiskin takana oli nuori tummatukkainen nainen, jolta hän osti pitkän huurteisen. Sitteen Esko valitsi rauhallisen kulmauksen pikkupöydän ja jäi katselemaan, kuinka hinaaja paikoitti tukkilautan parkkiin joen toiselle puolelle odottamaan hinausta eteenpäin.

Myyjä siivoili ja järjesteli viereisiä pöytiä, ja hänen figuurissaan oli jotain tutunomaista, mitä Esko jäi laiskasti hetkeksi mietiskelemään. Mieliala oli edelleen unenomainen, ja vastaavasta olotilasta hänelle muistiin palautui ohikiitävä hetki Kreetalta Knossoksen raunioilta, jossa hän oli lomamatkalla tutustunut raunioihin pitkän tovin alueella kävelleen. Ennen poislähtöä hän istahti puun varjoon hengähtämään.

Hiljaisuuden rikkoi vain paikallinen lintu liverryksellään puussa, ja Esko vaipui miettimään, mitä kaikkea tämäkin alue oli nähnyt ja kokenut tuhansien vuosien saatossa. Olihan se vuosituhansia sitten ollut minolaisen kulttuurin keskuspaikka ja tuhoutumisensa jälkeenkin sijainnillaan keskellä Välimerta vanhan maailman kulkureittien keskiössä.

Esko havahtui mietteistään, kun painava käsi laskeutui olkapäälle ja tutuntuntuinen ääni sanoi: ”Esko, mitä sinä haaveilet täällä keskellä kauneinta kesäpäivää? Eikö yrittäjän pitäisi olla sorvinsa ääressä sen sijaan, että istuu täällä olutlasin äärellä horisonttiin katsellen?”

Ääni toi jo mieleen kasvokuvan vanhasta ystävästä, mutta varmistaakseen ääniperäisen tunnistuksen hän kääntyi ympäri katsomaan puheen suuntaan. Auringonloiste äänen takaa häikäisi silmiä, mutta Esko tunnisti heti Maxin kasvopiirteet. Kaveripiireissä hänet tunnettiin pelkästään nimellä Max ja tuskin kaikki edes tiesivät, oliko se johdos tai lyhenne hänen etu- vai sukunimestään. ”Max, hemmetti, ihan säikähdin äänesi kuultuani, sillä onhan viimeisestä tapaamisestamme jo aikaa”, sanoi Esko ilahtuneena, ”hyvin tiedät, että yritykseni ja sen myötä sorvit möin talvella pois, joten ne ovat nyt nuorempien vahdittavana, jos sitä sanaa asiasta halutaan käyttää.”

Maxilla oli samanlainen huurteinen pitkä kädessään, ja Esko pyysi vanhaa ystävänsä istumaan seuraan. Olivathan he tunteneet toisensa niin kauan kuin aikuisiän muistia riitti, jo nuoruuden päivinä opiskelleet yhdessä ammattia ja siinä sivussa elämää. Joskus ehkä jälkimmäinen oli pyrkinyt ja päässytkin pääosaan, mutta olihan se nuoruuden päivinä ollut yhtä lailla tulevaisuutta ajatellen tarpeen ja ainakin hauskempaa. Näin kauan jälkeenpäin pikaisesti aihetta ajateltuna va- jaaksi olivat ehkä jääneet, molemmilla ja molemmat.

Silloisten opintojen päätyttyä yksityiset tapaamiset olivat jääneet satunnaisiksi ja sen myötä muodollisemmiksi. Työ- ja perhe-elämän kiireet olivat vieneet molemmilta kaiken huumion, eikä tilaisuuksia pitempiin ja perusteellisempiin keskusteluihin ollut, tai niitä ei kumpikaan tarpeelliseksi nähnyt. Toki työn merkeissä – olivathan molemmat työuran loppuajalta yrittäjätaustaisia – he olivat tavanneet säännöllisesti. Ehkä nyt olisi viimeinen tilaisuus muuttaa myös yksityiselämän puolella tilannetta toiseksi, olivathan mahdollisesti molemmat suunnilleen samassa elämäntilanteessa.

”Mistä haaveilen, kysyt vanha veli, meinaatko, että minun ikäisellä on vielä haaveita? Eivätkö ajatukset vaella parhaimmillaan nykypäivässä ja enimmäkseen menneisyydessä?” tiedusteli Esko. ”Oliko kysymyksesi retorinen, vai haluatko siihen pidemmän ja sisällöllisen vastauksen? Miten kiireinen olet, odottaako sinua kotona siivous- tai ruoanlaittovuoro? Oletko vain pikaisesti karannut tänne yhdelle huurteiselle?” hän jatkoi.

Max vakuutti olevansa tuollaisista vastuista vapaa ja aikaa kalenterissaan olevan sen määrän, joka elonpäiviä on nykyi-kaisen lääketieteen ansiosta jäljellä. Yllättävästä tapaamisesta johtuen Esko ei kiinnittänyt huomiota Maxilla sanoman perusteella mahdollisesti oleviin terveysongelmiin. Varmaan ne selviäisivät kesän aikana, jos tapaamiset jatkuvat ja hän niistä haluaa jotain kertoa, Esko ajatteli. Eikä hänellä itselläänkään juuri nyt ollut halua keskustella terveysasioista sen syvällisemmin.

Pinnallisten kuulumisten vaihdon jälkeen Esko sitten yllätti Maxin sanomalla: ”Huomasin, että olet kirjoittanut kirjan. Tai ainakin nimelläsi kirjoitettu löytyy verkon kautta myynnissä, eikö?”

Max hämmentyi, vaikka tietysti lukemista varten hän sen oli kirjoittanut. Hän mutisi silti jotain sen lukemisessa

oppineen ajan hukkaan menemisestä, mihin Esko vastasi, että hyvin siinä juttu luisti, vaikka tuskin sillä tulee palkintoja pokkaamaan. Heti jatkoksi hän tiedusteli, onko uutta kirjaa jo tulossa.

Todennäköisesti useimpien kirjoittamista harrastavien tapaan Max mutisi vastaukseksi luomisen tuskan ja kirjoittamiseen sopivien aihoiden vähyys.

Hetken hiljaisuuden jälkeen Esko yllätti uudelleen Maxin sanomalla, että hänellä voisi olla Maxille kerrottavaksi jotain jutun juurta, josta tämä sitten kirjailijan vapaudella voisi muokata mieleisensä näköisen tarinan.

Max oli epäileväinen mutta kiinnostunut kuulemaan, mitä Eskolla oli mielessä, joten hän nyökkäsi.

”Kun lupasit kuunnella, niin ota hyvä asento, kastele kurkkua ja kärsi tylsästä tarinastani, tai tarkemmin sanottuna vasta sen alusta. Jatketaan keskustelua toisen kerran, jos näet siihen aihetta. Pohjustan sitä ensin, mutta mitä sitten tapahtuu, se jääköön nähtäväksi”, Esko sanoi.

Aluksi hän kertasi lyhyesti osan nykyisestä elämäntilanteestaan ja jatkoi sitten: ”Tiedustelit hetki sitten, mistä haaveilen. Ehkä haaveilen, ehkä en, mutta en tiedä, johtuuko iästä, koetusta elämästä vai jostakin muusta syystä, olen alkanut ajoittain mielessäni pohtia, miksi minusta tuli minä ja millainen minusta on tullut. En kuitenkaan ole päässyt prosessissa ajatusta pitemmälle, ja se on kaikinensa vielä käsittelytapaa vailla.”

Ja jatkoi: ”Katsos Max, kun joutilaana ollessa aikaa on, niin ajatus vaeltaa vapaasti. Mieli sitä ajoittain voi ohjata, mutta ei pysty sitä jatkuvasti määräämään. Minulle kävi tässä asiassa kielikuvan mukaisesti: *Kun pahalle antaa pikkusormen, se vie koko käden*. Olen nimittäin viime päivinä tuon tuostakin löytänyt itseni miettimästä tuota kysymystä.”

”Kysymyshän on osin siitä, millainen on joskus ollut tai millaiset arvot itsellä on joskus ollut ja siitä, onko toiminut niiden mukaisesti. Perustellusti voit myös heti kysyä, mitä hyötyä – järjestä puhumattakaan – vanhojen asioiden muistelusta yleensä on.”

”Noistahan on monta hyvää kansanomaista sanontaa, kuten *Turha itkeä maahan kaatunutta maitoa* ja *Vain houkka itkee mennyttä kesää*. Olin myös itse kaksikymppisenä keksinyt tai jostain lainannut viisauden *Pitää elää nyt niin, ettei tarvitse katur mitään vuosikymmenten kuluttua menneitä päiviä muistellessa*.”

”Ei tuo ollenkaan tyhmä ajatus ole, on sitten kuitenkin toinen tarina, miten moni elämänsä voi noin elää joutumatta myöhemmin millään tavoin pohdiskelemaan tekemisiään ja tekemättä jättämisiään. Toinen hyvä kysymys on, mihin arvoihin tai arvottomuuteen ne valinnat ovat elon varrella perustuneet ja miten ne ovat matkan varrella muuttuneet”, Esko filosofoi.

Hän kostutti välillä kurkkuaan ja jatkoi: ”En ole tutkija, enemmän ehkä hutkija, mutta sen verran aihetta ymmärtäen ajattelen sen tarvitsevan kohtuulliset vertailu- tai lähtökohdat. Mitkä ne tässä olisivat? Lapsuus on kehityksessä merkittävä, ja sieltä kai tulee suuri osa eväistä elämää varten. Selkeämpi ja kohtuullisempi kohta on kuitenkin nuoruus, tuo aikuisuuden kynnys, jonka ylitys on yhdelle vaivalloisempi kuin toiselle. Ajattelen osaltani sopivan alkukohdan olevan ennen kahtakymmentä ikävuotta, ja se olisi luonteva tähän tarkoitukseen iän sekä elämäntilanteen näkökulmasta. Palasinhan tuolloin nykyiseen kotikaupunkiini, jossa aloitin opiskeluni teknillisessä oppilaitoksessa.”

Tässä vaiheessa pohjustusta Max keskeytti Eskon sanoen: ”Muistan tai luulen muistavani hyvin elämäsi vaiheet proses-

Kirjan alussa vanhat ystävykset tapaavat alkukesästä terassilla sattumalta toisensa. Ennemmin tai myöhemmin tällaisissa kohtaamisissa puheen aiheeksi nousevat menneet hyvät ajat, jolla yleensä tarkoitetaan yhteisiä nuoruusvuosia. Nyt toinen kyseenalaistaa tuon sanonnan kysymällä 'olivatko ne niin hyviä aikoja?' Hänellä on ehkä omasta tilanteestaan johtuen tarve muistella ja pohdiskella maallisen vaelluksensa kipupisteitä, arvoja ja muita elämäänsä vaikuttaneita tekijöitä. Kesän aikana he ehtivät yhdessä käsittelemään monia iloisia, kipeitä ja turhan usein suomalaiselle miehelle vaikeasti käsiteltäviä asioita. Vakavampien asioiden ohella he kevennykseksi osin kieli poskessa pohdiskelevat yhteiskunnan menoa, joten instituutiot ja poliitikot saavat teoksessa ansaitsemansa kohtelun.

Kirjan läpikantavana teemana on nuoruuden muistoista kumpuava tummien silmien aiheuttama rakkaustarina, todellinen tai illuusio, se jääköön lukijan harkittavaksi.

BoD

9 789528 082934